

במדינה

כמה מחברי סיעת מפא"י בנסת יתפטרו בקרוב. ההתפטרות יובצעו על ידי הוראת מרכז המפלגה, המודאג מן העובדה כי מבין 40 ח"כ

משה שרת, שהתאכזב מיחס בירות המערב, יזרו את הירוק היחסיים הדיפלומטיים בין ישראל לבין גרמניה המערבית.

השנה החדשה תביא גם שינוי במעמדה של רמת-הגן, גבעתיים ובני-ברק, שתאוחדנה לעיר אחת. תוכנית זו כלולה בין תוכניות ת"ש של שר הפנים ישראל ברייהודה.

התנועה הציונית תוסיף להתנועע: ד"ר גיורא יוספטל, גיזבר הסוכנות היהודית, יהיה ראשון היוצא לרצות חוץ. יבקר בשוויץ, איטליה ובריטניה לגיוס הלוואות למימון פעולות הסוכנות.

בניציון דינור, שר החינוך והתרבות לשעבר, יהיה חתן פרס ישראל לחכמת ישראל, שי יחולק ביום העצמאות. החתנים האחרים יהיו: המשורר יעקב כהן (ספר רות), השחקנית חנה רובינה (אמנות), הפרס נוסד על ידי דינור עצמו, בעת כהו נמו כשר החינוך, מסתכם בסך 1000 ל"י לכל אחד משלושת חתניו.

אם קיווית להקלות בתנאי הנסיעה שלך, על סמך הבטחה תיו של שר התחבורה משה כרי מל, צפויה לך אכזבה. רצונו הטוב של כרמל יתנפץ אל סלעי ההגבלות ה"תקציביות ששר האוצר לוי אשכול יטיל על משרדי הממשלה בשנה התקציבית הבאה.

משהו עלול לזוז בקרוב כי שטח ההסברה. השערויה סביב ה"נחת ענייני ההסברה של ישראל בחוץ לארץ, שכתוצאה ממנה מאבדת ישראל ב"לי הרף את סיבובי מלחמות-התעמולה ב"תוני העולם, הניעה את הממשלה לע"י בוד תוכנית שינויים במינהל ההסברה. האחרים לעיבוד התוכנית: משרד ראש הממשלה, הבטחון והחוץ.

אם הנך פועל בבית-הירושל, יעסיקו אותך בחודשים הקרובים התנגשויות חריפות בין החרשתנים לממשלה, המ"תכונת להנהיג מדיניות של יד קשה כלפי החרשתנים. ה"תנשויות אלו תחולנה לא יאוחר מחודש אפריל 1956, עלולות לגרום אחריהן גל של פ"טורין והשבתות.

שוב תופרע העבודה המדינית במשרדי הממשלה. סיכסוך השכר בין הפקידים הבכירים והמינהליים לבין משרד האוצר עומד להתחדש, מאחר שכונת האוצר לא יותר מ" 50% סכומי התוספות שהובטחו על ידי הממשלה עוד לפני חודשים מספר.

חברים בעלי גוון חדש יצטרפו בחודשים הקרובים לשורת ההסתדרות הכללית. לאחר השלמת המיזוג בין הפועל המזרחי לבין המזרחי, תבוצע ההחלטה המרשה לאגף השמאלי של המפלגה הממוזגת להצטרף להסתדרות.

אל תפתע אם תשמע כי רוב קרייני קוד-ישראל מעוניינים לעזוב את עבודתם. כאשר נודע על משרה של קרייני חדשות פנוייה בשעה העברית של ה"ב. ב"י. ס"י, מיהרו קרייני קול-ישראל להגיש את מועמ"ת דותם.

העניינים הפנימיים של הירדנים יסתכנו עוד יותר. מתוך כיס פלסטרינאיים קבעו פגישה בין המלך חוסיין הירדני לבין אויב בית המלוכה האשמי, מופתי ירושלים לשעבר חאגי אמין אל-חוסייני. הפגישה תתקיים בזמן הקרוב בחצר המלך בעמאן, תזכה לברכתה הלבבית של ממשלת מצרים. המקווה על ידי כך לתקוע טריז בין ממלכת הירדן לבין האנגלים.

הצנזורה שוב תפעיל את מספריה. הקרבן הפעם יהיה הסרט ה"דני אני רוצה בילד, בה מופיעה תמונת לידה לכל פרטיה.

(המשך מעמוד 6) שאלת הסמכות, הזדקרה השאלה הגדולה יותר: האם חייבת ישראל ליטול את גורלה לידה ולמגר את הסכנה המצרית בכוח ה"י גשק?

גם כאן היה נטוש הויכוח בעיקר בין שתי גישות: גישת בן-גוריון הקובעת שאין שום סיכוי לקבל עזרה כל שהיא מן המערב, וכי על-כן אין כל סיבה לדחות את ההחלטה. ב"י. ג"י. בטוח כי במקרה ויפרוץ סכסוך מווייץ בהקדם, יעמדו המעצמות הגדולות מן הצד, לא יתערבו בפעולות-האיבה. לעומת זאת עלולה דחייה נוספת לגרום להחרפת ה"מצב, בעיקר עם תגבר ההידרה הסובייטית למרחב, עד שיבוא יום וטאנקים סובייטיים יגיעו לעזרת הצבא הסורי בדרך היבשה, ב"י

פנחס לבון (למעשה, משמאל) חזרה לקומה העליונה

הקהל העולמית. שום תגמול לא יחסל את הסכנה המצרית. ישראל חייבת לחסל את הסכנה על-ידי ביטול שביתת-ההשק והמשכת המלחמה בדורס במלוא עוצמתה.

הרוב לא הסכים עם דעתו של ב"י. ג"י. מילת-האימה רוחית-הזכרונות המרים, "ק"ב"י"א, ריחפה מעל לכל הויכוח. החשש כי ישראל תיראה בעיני העולם כמדינת-שוודים המתנפלת על שכנותיה, וכי במקרה זה לא יוכלו גם יהודי אמריקה להושיט שום עזרה ללדינה, ביצבץ בדבריהם של רוב השרים. ש"דושה לחלונות. אחרי הסיכוב הראשון, היה נדמה שיש רוב גדול נגד דויד בן-גוריון. אולם לא היתה זאת הערכה נכונה. כי למעשה התגבשו לא שני מחנות, אלא שלושה: ה"אקטיביסטים, האנטי-איסטים והמסתייגים. ה"חלוקה המדויקת: האקטיביסטים: דויד בן-גוריון, לוי אשכול, פנחס ספיר, בכור שיטרית, גולדה מאירון, קדיש לוי. בסך הכל: ששה קולות בטוחים.

האנטי-איסטים: משה שפירא, פרץ נפתלי, פנחס רוזן, מרדכי בנטוב, משה בורג, בסך-הכל: חמשה קולות. מהם קול אחד לא בטוח: האקטיביסטים האמינו כי ברגע ה"מכריע יצליח ב"י. ג"י. לשכנע את בורג.

המסתייגים: משה שרת, זלמן ארן, ישראל ברזילי, ישראל ברייהודה, משה כ"י. מל. בסך-הכל: חמשה קולות. שלושה שרים גרמו לאפתעה: שני אנשי אחדות-העבודה, שלא הצטרפו למחנה האקטיביסטי, וישראל ברזילי, שלא הצטרף לחברו המפ"מי בנטוב, בשלילה מוחלטת של קוז בן-גוריון.

למעשה היה קיים עוד מחנה רביעי, אולם הוא לא היה מיוצג בממשלה. היה זה ה"מחנה המרוכז מסביב לאחד האישים הצעירים החשובים ביותר במפא"י ובמדינה, הסבור כי בן-גוריון אינו מסוגל לבצע את הקוז שהוא מטיף לו, אינו אלא זקן עייף וחסר כוח-החלטה. זהו המחנה האקטיביסטי האמ"י, ת"י, התובע מלחמה מונעת מיידית.

הכדור למפא"י. שוללי קוז בן-גוריון ביקשו להעביר את כל הויכוח לועדת השרים לענייני חוץ ובטחון. ועדה זו מונה שבעה חברים, חברי כל סיעות הקואליציה, ובה נמצא בן-גוריון במיעוט. נגד שני ק"י לות אקטיביסטיים, מתייצבים בוועדה זו של"י שה מסתייגים ושני אנטי-איסטים.

אולם בן-גוריון התנגד לכך בתוקף. דווקא הוא, שדרש כי רק הוא עצמו יכול להחליט על מיפצעים צבאיים מאחר שאין הממשלה הגדולה מסוגלת לשמור סודות, תבע כי ה"ממשלה תחליט על הבעיות האלה, שהן ב"גדר "הכרעה היסטורית". שיקולו האמיתי: במליאת הממשלה יצליח לתמוך ביתר קלות מאשר בוועדה מצומצמת.

אולם בינתיים עבר הכדור למגרש אחר. ההכרעה האמיתית עברה מישיבות הממשלה לאולמי הישיבות של המפלגה השלטת. בן-גוריון ביקש לגייס את המפלגה להכריח את שרת להצביע יחד עמו בממשלה. היה זה חשבון פשוט ונכון: אם יצטרפו חמשת הקולות המסתייגים של שרת לששת הקולות האקטיביסטיים, יוצר רוב יציב לקוז בן-גוריון בממשלה.

שיבתו של לבון. כשנתכנסה השבוע הועדה המדינית של מפא"י, ציפו הכל ל"ויכוח ענייני ומעמיק על השאלה הגורלית. אולם תחת זאת נערך מחזה אחר לגמרי: נואם אחרי נואם קם כדי לשפוך את לבו על הקשיים הקטנים העומדים לפני חוגו הצר, לדרוש הלוואות למשקים או תמיכה במוש"בים. כבושה מסויימת ניתן לויכוח זה ה"תואר "דיון על הכוונות". ההכרעה בעניי גים המכריעים הועברה לוועדת-שרים מפא"יית מורכבת מבן-גוריון, שרת ואשכול.

היה זה נצחון מצלצל לב"י. ג"י. המהווה בוועדה זו רוב מוחלט יחד עם חברי-לדעה אשכול. הפך את שרת למיעוט חזל-אונגים. לא פחות חשובה היתה הצורה בה הושג נצחון זה. האיש שהציע את הועדה לא היה אחר מאשר מוכיר מפא"י, יונה כסה.

כסה הוא אחד מנאמניו של פנחס לבון, ה"איש שסולק בשעתו מתפקידו כשר-הבטחון על-ידי קנוניה משותפת של בן-גוריון ושרת, נידחק מאז לפניה. עם החמרת הסכסוך ב"מפלגה, הפכה סיעת-לבון כמעט ללשון-המאמר גיים. לא היה עוד ספק שלבון יעלה שוב לקומה העליונה של בנין צמרת מפא"י. שרת עצמו, שחש בתהליך זה, ביקש ל" (המשך בעמוד 12)

עברם דרך איראן ועיראק. גישת שרת, המסכימה כי בן-גוריון צודק בהערכה הכללית, אך סבורה שעוד יש סיכויים לשנות את עמדתה של אמריקה, בעזרת פעולות דיפלומטיות ולחץ של יהודי הגולה.

היה זה קוז שרתי מובהק. לא היה כמעט מעשה מכריע בדור האחרון שלגביו לא יעץ שרת לחכות זמן מה. דוגמה אופיינית: ערב ההכרזה על הקמת מדינת-ישראל לא התנגד שרת לעצם ההכרזה, אך דרש לדחות אותה לכמה שבועות, כדי להכשיר את דעת-הקהל באמריקה.

גבול הזמן של שרת, הפעם: כמה חדשים. זכרונות קיביא. אחרי השאלה "מתי?" באה השאלה "מה?" כיצד תפעיל ישראל את נשקה כדי לקבל את פני הסכנה המצרית? ידעת שרת: יש להתחשב בדעת-הקהל העולמית. העולם לא יבין את ישראל אם תצא למלחמה. אולם העולם יבין את ישראל אם תפעיל, בכל מקרה של פגיעה בריבונות המדינה, תגמול מייד ומוחץ נגד המצרים. אם תגמול מוחץ זה, מן הסוג שהופעל בחאריוניס, יגרור אחריי התקפה מצרית רבתי ותפרוץ מלחמה אמיתית, יהיה זה טוב. דעת בן-גוריון: אפשר לצמצף על דעת

בן-גוריון, שרת, אשכול, שפירא (יור"ר), רוזן, ברזילי, כרמל.